

Olje- og energidepartementet

Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

NB! Dette brev sendes også per epost:
postmottak@oed.dep.no

Deres ref:
Jarand Felland

Vår ref:
2009/00101-1/301

Sted/dato:
Trondheim, 26. februar 2009

Høringssvar fra TrønderEnergi Kraft AS - Forslag til lov om endringer i industrikonsesjonsloven, vassdragsreguleringsloven og vannressursloven

1. Bakgrunn

TrønderEnergi Kraft AS (TEK) viser til telefonsamtale med Deres saksbehandler Jarand Felland i uke 9, der vi varslet at vi ville sende inn høringssvar i saken. Vi håper at våre momenter taes med i vurderingen av lovendringen, selv om brevet kommer etter fristen 20. februar d.å.

2. Drøfting

2.1. Innledende – høringssvar fra EBL

TEK viser til fyldig høringssvar i brev av 17.02. 2009 fra Energibedriftenes landsforbund (EBL). Vi støtter denne uttalelsen, og vil her tilføye det som er våre konkrete problemstillinger som lokalt og regionalt kraftselskap i Midt-Norge.

2.2. Om selskapet TEK og kraftverk vi drifter - Eieformer

2.2.1. Nærmere om TEK – Eiere, selskapsform

TEK er et større kraftselskap med en midlere årsproduksjon på ca. 2,4 TWh fra vannkraft (inkl. de sameide kraftverkene KVO og DK). Våre vannkraftverk og reguleringsanlegg ligger hovedsakelig i Sør-Trøndelag fylke, samt i tilgrensende kommuner i nabofylkene.

Selskapet TEK er eid av sør-trønderske kommuner, samt av Nordmøre Energiverk AS (NEAS), dvs. at vi er offentlig eid.

De kraftverkene vi selv eier og drifter er tidligere kommunale og fylkeskommunale kraftverk som ligger spredt rundt i Sør-Trøndelag fylke.

2.2.2. Nærmere om KVO og DK m.fl. – Eiere, selskapsform og driftsoperatøransvar

Kraftverkene i Orkla DA (KVO) er et selskap eid av (med eierandel i parentes): Trondheim Energi Kraft AS (48,6 %), TEK (35,0 %), Eidsiva Vannkraft AS (12,0 %) og Nord-Østerdal Kraftlag Andelsverk AS (4,4 %). Som kjent er Trondheim Energi AS i sin tur eid av Statkraft AS, noe som viser at det er et omfattende krysseierselskap av de offentlige parter innen kraftsektoren.

Driva Kraftverk DA (DK) er et selskap eid av (med eierandel i parentes): TEK (75,0 %) og Istad Kraft AS (25,0 %). Sistnevnte selskap eies i sin tur av Moldekraft AS, Molde kommune og Trondheim Energi AS.

TrønderEnergi Kraft AS

Det kan her også nevnes andre selskap der det jobbes med utbygging av vannkraft.

Osaelva Kraftverk AS er et nytt selskap under stiftelse som ønsker å bygge ut kraftverk i Osaelva på Fosen. Det er søkt om konsesjon. Eiere av selskapet er Fosenkraft AS (med sine kommunale eiere; Bjugn, Ørland og Rissa), samt TEK. Trolig vil TEK få driftsoperatøransvaret for kraftverket, etter egen aksjonæravtale. Det er mulig at dette selskapet blir drevet som eget selskap ift. kraftsalg, dvs. at kraftproduksjonen selges i selskapets navn.

Småvoll Kraftverk AS er også et nytt selskap under stiftelse, der det er søkt om konsesjon. Eiere av selskapet er lokale grunneiere, Sunndal Energi KF og DK. Det er tiltenkt at TEK vil få driftsoperatøransvar ihht. aksjonæravtale her.

En annen variant som nå blir mer vanlig, er at grunneiere som ønsker å bygge ut småkraftverk, beholder hele eieransvaret selv, mens TEK etter egen avtale drifter kraftverket og omsetter kraftproduksjonen.

2.2.3. Nærmere om medeierskap til vannkraftproduksjon – Nea-utbyggingen

I tillegg til ovenfornevnte engasjement i vannkraftproduksjon, har TEK en eierandel i Nea-utbyggingen på grensa mot Sverige, som har en produksjon på ca. 0,3 GWh (vår andel). Her er det Trondheim Energi Kraft AS som drifter reguleringsanleggene til Nea-vassdraget, sammen med Nidelv-vassdraget nedstrøms, mens vi får betalt ut vår andel ihht. egen kontrakt om dette.

2.2.4. Oppsummering – forskjellige eieformer

Ovenstående eksempler viser at bare innenfor vår region er det et utall forskjellige måter offentlige kraftselskap er eid og driftet på. Det er ganske vanlig med krysseierskap i bransjen i dag, og dette vil også være aktuelt i fremtiden for å få realisert nye større kraftutbygginger.

Det vi er opptatt av, er at vi kan fortsette å drifte reguleringsanleggene og produsere kraft på den måten vi gjør det i dag. Det er derfor viktig at dette innspillet taes med i vurderinger omkring lovendringene, bl.a. slik at det ikke stilles urimelige krav i fremtiden om at hvert enkelt selskap skal ha egne ansatte.

2.3. Kommentarer til høringsnotatet fra TEK

2.3.1. Utleie

Det foreslås nå i ny § 5 i industrikonsesjonsloven, at tidsbegrensningen til utleie av vannkraftproduksjon skal settes til inntil 15 år, se høringsnotatet pkt. 3.4 om lengden på leieperioden. TEK er av den oppfatning at dette er noe kort tid, da man i slike tilfeller gjerne har behov for å planlegge mer langsiktig mht.; drift, innkjøp av utstyr, avskrivning, bemanning og salg av kraft for en lengre periode enn 15 år. Noen kraftkontrakter omsettes for perioder lengre enn 15 år. Det er derfor ønskelig at utleieperioden gjøres lengre enn 15 år, helst inntil 30 år. En utleieperiode på 30 år vil være mer effektivt og rasjonelt enn en utleieperiode på 15 år, da sistnevnte løsning gir kortere planleggingshorisont og vil kunne medføre hyppigere skifter av leietaker. I gitte tilfeller kan det være ønskelig å avtale kortere utleieperiode enn 30 år, det bør derfor være mulighet til også å avtale kortere utleieperioder, for eksempel 15 år.

I høringsnotatet pkt. 3.5 heter det at det er ønskelig at lengden på avtaler med driftsoperatør skal følge lengden på utleieavtaler, dvs. de foreslåtte 15 år. De samme argumenter gjelder her som ovenfor, dvs. at vi ønsker en langsiktighet for en periode på lengre enn 15 år, og da helst inntil 30 år.

TEK vil for ordens skyld presisere at vi er enige med formålet som ligger bak forslaget, dvs. å styrke det offentlige eierskapet til vannkraftanleggene og tilhørende kraftproduksjon. Vi mener at slik vi og de selskap vi drifter er organisert i dag, så vil ikke en utleieperiode på maksimalt 30 år svekke det offentlige eierskapet.

2.3.2. Driftsoperatørfunksjonen

Konsernet TrønderEnergi (TE) er morselskapet til TEK. I likhet med flere andre energiselskap i Norge, er det foretatt en oppdeling av konsernet i flere datterselskap, bl.a. for å imøtekomme krav gitt i energiloven. Entreprenørdriften i nettselskapet er for eksempel skilt ut som egen virksomhet. I endringsforslaget til industrikonsesjonsloven § 5, 4. avsnitt, er det tatt med krav om åpen konkurranse om driftsoperatørfunksjonen. TEK er her opptatt av at lovendringen ikke medfører vanskeligheter for å beholde drift i eget konsern, da dette normalt er mer rasjonelt og hensiktsmessig for selskapet.

2.3.3. Bemanningskrav

Vi tar her med også noen relevante momenter vedrørende bemanningskrav etter energiloven, jf. Olje- og energidepartementet (OED) sitt endringsforslag, og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sitt forslag til forskrift til energiloven om krav til bemanning, kompetanse m.v. Se for øvrig pkt. 3.3.2 i EBL sitt høringsnotat av 17.02. 2009, som vi tidligere har henvist til for mer utfyllende argumentasjon.

Både KVO og DK er såkalte ”tomme” selskap, dvs. selskap uten egne ansatte. Det er TEK som har driftsoperatøransvaret for begge selskapene, noe som er regulert gjennom selskapsavtalene. TEK sin produksjonsavdeling og driftssentral er lokalisert til Berkåk i Rennebu kommune. Herifra styres all produksjon av kraft i selskapet, inkludert kraft fra KVO og DK.

Det er store fordeler ved å ha samlet disse funksjonene i ett selskap, som kan betjene de ulike kraftstasjonene og reguleringsanleggene etter behov. Dette gir store samdriftsfordeler, er rasjonelt og økonomisk effektivt og vi unngår dobbeltbemanning, samt at løsningen gir oss et større og bedre fagmiljø. Dersom det blir krevd at hvert juridiske selskap skal ha egne ansatte, ville det bli vanskelig å skaffe faglærte og spesialkompetanse til noen typer oppgaver.

Som et eksempel kan nevnes funksjonen med vassdragsteknisk ansvarlig (VTA). Det er i dag knapt med den type kompetanse og erfaring som VTA'er besitter, og gjennomsnittsalderen på de som har funksjonen som VTA er høy. Dette tilsier at det blir vanskelig å rekruttere VTA'er fremover. Vår VTA har flere oppdrag for mindre kraftselskap og kommuner som ikke har egne ansatte med denne funksjonen.

2.3.4. Medeierskap til vannkraftproduksjon

I høringsnotatet pkt. 4 fremgår det at ordningen med tidsubegrenset medeierskap til vannkraftproduksjon (jf. industrikonsesjonsloven § 4, 3. ledd) skal videreføres. Vi er fornøyd med dette, da det vil ivareta våre interesser her, siden drift og produksjon av kraft i Nea-vassdraget kan videreføres slik praksis er i dag.

3. Konklusjon

TrønderEnergi Kraft AS (TEK) gir med dette ovenstående som våre kommentarer til forslaget om endringer i industrikonsesjonsloven, vassdragsreguleringsloven og vannressursloven, som nå har vært ute på høring fra Olje- og energidepartementet (OED).

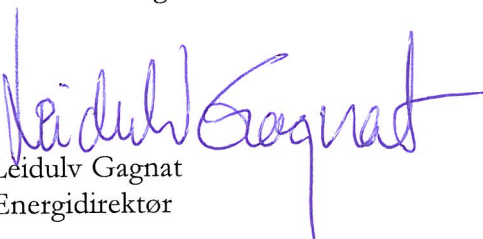
TEK er opptatt av at de foreslåtte endringene ikke medfører problemer eller økning av kostnader og arbeid ift. de eieformene den drift vi har på kraftverkene og reguleringsanleggene våre.

Generelt gjelder at det er ønskelig at loven fortsatt skal åpne for en viss fleksibilitet ift. hvordan de offentlige kraftselskapene organiserer seg, og drift av kraftverkene, slik at vi kan imøtekomme endringer i samfunnsforhold (for eksempel organisasjonsstruktur) og markedsforhold (for eksempel utleieordninger og salg av kraftkontrakter).

Spesielt vil vi vektlegge at det er viktig med langsiktighet ift. utleieordningen og bortsetting av driftsoperatøransvaret. Det er også viktig at det ikke stilles krav om at hvert enkelt selskap skal ha egne ansatte, jf. nevnte situasjon med drift av KVO og DK.

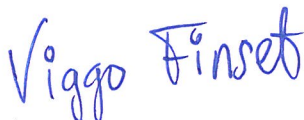
TEK er enig i formålet med lovendringene, som er å styrke det offentlige eierskapet i denne sammenhengen, men dette må heller ikke være til hinder for at anleggene driftes mest mulig rasjonelt og effektivt. Noe som igjen vil gavne det offentlige, bl.a. gjennom større overskudd til våre eierkommuner.

Med vennlig hilsen
TrønderEnergi Kraft AS

Leidulv Gagnat
Energidirektør

Saken behandles av:

Viggo Finset

Seniorrådgiver eiendom og miljø
TrønderEnergi Kraft AS
N-7496 Trondheim
Tlf. dir. +47 7354 1942
Mobil +47 9185 8461
E-post vfi@tronderenergi.no
www.tronderenergi.no